

34 Internationellt samarbete

34.1 Allmänt

Från och med den 1 januari 2004 finns för svenskt vidkommande två rättsakter för informationsutbyte med andra EU-länder; Rådets förordning (EG) nr 1798/2003/EG av den 7 oktober 2003 (den nya rådsförordningen) och det nordiska handräkningsavtalet, SFS 1990:226, såvitt avser Danmark och Finland.

34.1.1 Bakgrunden till den nya rådsförordningen

I samband med införandet av den inre marknaden 1993 skapade EU-länderna ett datoriserat informationsutbyte avseende den gränsöverskridande varuhandeln inom EU. Samtidigt utsåg varje medlemsland en särskild samordningsmyndighet som skulle svara för informationsutbytet, Central Liaison Office (CLO). När Sverige blev medlem av EU 1995 anslöts också vi till detta informationsutbyte och en samordningsmyndighet inrättades hos RSV. Den legala grunden för samarbetet var rådets förordning från år 1992, 218/92/EEG.

Rådsförordning 218/92/EEG

De viktigaste nyheterna i 1992 års förordning var att en elektronisk databas (VIES) upprättades och att det infördes bestämmelser om automatiskt meddelande till alla övriga medlemsstater (MS) av det sammanlagda beloppet av all gemenskapsintern omsättning av varor till identifierade skattskyldiga samt om deras momsregistreringsnummer. Om uppgifterna i VIES var otillräckliga kunde ytterligare uppgifter begäras med stöd av artikel 5 i förordningen. Den tillfrågade myndigheten hade då tre månader på sig att svara, se avsnitt 34.2.3. Angående VIES, se avsnitt 34.3.

Handräknings- direktivet

Redan före 1993 fanns ett administrativt samarbete mellan EU-länderna baserat på ett direktiv 77/799/EEG om ömsesidig handräkning (handräkningsdirektivet). Detta omfattade efter ändringar den 6 december 1979 (direktiv 79/1070/EEG) och den 25 februari 1992 (direktiv 92/12/EEG) förutom direkt skatt även moms och de harmoniserade punktskatterna. Direktivet var dock ursprungligen avsett att underlätta utbyte av information rörande direkt beskattning och inte anpassat för att på ett bra sätt tillgodose behovet av ett förstärkt samarbete på momsområdet, då det präglas

av alltför stor centralisering, otillräcklig intensitet och otydlighet.

Utöver dessa svagheter och brister hade det även visat sig att förekomsten av två olika rättsliga grunder för det administrativa samarbetet på momsområdet i sig komplicerade systemet på ett skadligt sätt. De tidsfrister som skulle iakttas i samband med förfrågningar varierade och det sätt på vilket informationen kunde användas skilde sig åt. Vidare uppstod problem eftersom vissa transaktioner ansågs gälla tjänster i vissa MS men varor i andra. Vidare saknade såväl rådsförordningen som handräkningsdirektivet tydliga regler för samarbetet på en rad områden t.ex. vad gällde utländska tjänstemäns närvaro vid kontrollerna, möjligheterna att genomföra multilaterala kontroller och det sätt på vilket de uppgifter som kommuniceras kan användas av en annan MS.

**Ny rådsförordning
2003**

Mot denna bakgrund beslutade man att ta fram en enda rättslig grund för informationsutbytet inom EU och detta arbete utmynnade i rådets förordning (EG) nr 1798/2003 av den 7 oktober 2003 (den nya rådsförordningen). Förordningen, som ersätter, förstärker och moderniserar bestämmelserna i 1992 års förordning och även inbegriper relevanta bestämmelserna i Handräkningsdirektivet, trädde i kraft den 1 januari 2004.

Den nya förordningen påverkar inte tillämpningen av reglerna om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål (artikel 1)

34.1.2 Det nordiska handräkningsavtalet

De nordiska staterna; Danmark, Finland, Färöarna, Grönland, Island, Norge och Sverige har slutit ett multilateralt handräkningsavtal, SFS 1990:226, som omfattar inte bara informationsutbyte utan även indrivning av skatt, delgivning av handlingar, överföring av skatter etc. – Detta ska inte förväxlas med det ovannämnda handräkningsdirektivet. – När det gäller gemenskapsintern handel på momsområdet kan således informationsutbyte med Danmark och Finland även ske med stöd av handräkningsavtalet. Informationsutbytet, på momsområdet, med Danmark och Finland bör dock i möjligaste mån ske med stöd av den nya rådsförordningen, eftersom utbytet då kommer att omfattas av den statistik som förs över informationsutbyte inom EU.

34.2 Den nya rådsförordningen

34.2.1 Allmänt

**Behörig myndighet
(art. 2)**

Enligt rådsförordningen är, för svenskt vidkommande, chefen för Finansdepartementet behörig myndighet. Departementet har delegerat denna funktion till SKV:s huvudkontor, se förordning

(2003:1107) om tillämpning av förordning 1798/2003.

Decentralisering av informations- utbytet (art. 3)

Varje MS ska ha ett centralt kontaktkontor (se avsnitt 34.4) som ska ha huvudansvaret för kontakterna med andra MS, för närvarande är detta CLO-funktionen på huvudkontoret (CLO/HK). Varje MS får även utse kontaktorgan och enskilda tjänstemän som behöriga att utbyta information direkt med andra MS. Det enda behöriga kontaktorgan som finns för närvarande är SKV Malmö, som ansvarar för informationsutbytet enligt artikel 5 och 19 i förordningen (se avsnitten 34.2.2 respektive 34.2.7) såvitt avser Danmark, Tyskland och Österrike.

Enligt SKV:s arbetsordning kan chefen för service- och kontrollenheten samt CLO-ansvarig på HK delegera ”behörig myndighetsfunktionen” vidare. I de fall delegation görs ska CLO/HK alltid informeras om det informationsutbyte som sker. Allt informationsutbyte ska, i princip, ske via behörig myndighet.

I Sverige råder fri bevisprövning (se avsnitt 7.3) och informationsutbyte som inte skett via behörig myndighet kan därmed också beaktas. Detta gäller dock inte i alla andra MS, det är därför viktigt att mottagande MS alltid informeras i de fall någon lämnar information (t.ex. svar på begäran, spontan KU, annat informellt informationslämnande) där detta inte sker via behörig myndighet. Risken är ju att information som inte sker via behörig myndighet anses som ogiltig i det andra MS. Försättningsvis avses med informationsutbyte endast sådant som sker med stöd av den nya förordningen och via behörig myndighet.

Sex former av informationsutbyte

- **Informationsutbyte på begäran** (begäran om administrativ utredning) används, i enskilda fall, när interna informationskällor saknas eller uttömts och då informationen är nödvändig för att på ett korrekt sätt fastställa momsen. Behörig myndighet i det utredande landet anmodar då det andra landet att inhämta upplysningar. Det kan vara frågan om uppgifter om betalningar som har skett mellan skattskyldiga i de berörda länderna eller för att verifiera att en faktura har verklighetsbakgrund. Se avsnitten 34.2.2 och 34.2.3.
- **Automatiskt informationsutbyte** innebär ett systematiskt tillhandahållande av på förhand bestämd information, utan föregående begäran, med i förväg fastställda regelbundna mellanrum, t.ex. information om försäljning av nya transportmedel, se avsnitt 34.2.7.1.
- **Strukturerat automatiskt informationsutbyte** skiljer sig från det automatiska informationsutbytet genom att de lämnas när informationen blir tillgänglig, dvs. inte med i förväg fastställda intervaller, t.ex. om potentiella s.k. Missing Trader, se avsnitt

34.2.7.1.

- **Spontant informationsutbyte är** ett oregelbundet tillhandahållande av information utan föregående begäran, se avsnitt 34.2.7.2.
- **Närvaro/medverkan vid administrativa utredningar**, se vidare avsnitt 34.2.4.
- **Samtidiga kontroller**, se avsnitt 34.2.5.

Bistånd i samband med brottmål (art. 4)

Om den behöriga myndigheten i en MS, enligt den nationella lagstiftningen, har befogenhet att utbyta information i brottmål får den även göra det med annan MS. Innan sådant utbyte sker ska den rättsliga myndighetens, t.ex. åklagarmyndigheten, tillstånd inhämtas.

SKV har inte behörighet att utbyta sådan information.

34.2.2 Begäran om information och administrativa utredningar

Begäran om uppgifter (art. 5.1 och 5.2)

Punkterna 1 och 2, som motsvarar artikel 2 i handräckningsdirektivet och artikel 5 i förordningen 218/92/EEG, utgör den rättsliga grunden för all begäran om uppgifter.

Agera som det gällde inhemska angelägenhet (art. 5.4)

SKV ska, vid införskaffandet av de uppgifter som begärts, gå till väga som om det agerade för egen räkning eller på begäran av en annan myndighet i det egna landet.

Uttömna interna informationskällor

Innan information inhämtas från en annan MS ska SKV, i likhet med vad som gällt tidigare, först ha uttömt alla möjligheter att skaffa motsvarande information från egna källor.

Standardblankett (art. 6)

Begäran om uppgifter ska i möjligaste mån göras med hjälp av ett EU-gemensamt standardformulär; SCAC 2004, se bilaga 9. En särskild handbok har tagits fram inom EU som hjälp till hur blanketten ska fyllas i, se bilaga 10.

Om en frågeställning inte passar in under de i blanketten angivna rubrikerna kan man använda blankettens fritextruta (del E) eller formulera frågan i en särskild skrivelse.

Hur svar bör lämnas (art. 7)

Svaret lämnas, om möjligt, i den ovannämnda SCAC-blanketten. Men det kan göras även i form av separata skrivelser, intyg eller andra handlingar, eller vidimerade kopior eller utdrag ur sådana. Med hänsyn till eventuella språkproblem bör fritt formulerad text vara så kortfattad som möjligt.

Originalhandlingar

Enligt punkten 2 ska originalhandlingar skickas om detta inte strider mot de gällande bestämmelserna i den tillfrågade MS. För

(7 kap. BFL)	<p>svenskt vidkommande gäller att räkenskapshandlingar i original <u>inte</u> får föras utanför landets gränser. Av bestämmelserna i 7 kap. 2 § BFL framgår nämligen att räkenskaper m.m. ska förvaras inom landet. Från huvudstadgandet finns vissa undantag i 3 §, som handlar om tillfällig förvaring utomlands och avser (1) dokument som behövs för att kunna återkräva skatt eller av annat skäl behöver uppvisas i original eller (2) dokumentet behövs för att bokföring ska kunna ske i utlandet. Originalverifikationen ska så snart som möjligt återföras till Sverige. Dessutom finns undantag i 7 kap. 3 a § BFL, som handlar om förvaring inom EU av elektronisk information, exempelvis fakturor.</p> <p>Beträffande <u>vidimering</u> av handlingar gäller, för svenskt vidkommande, att SKV endast i undantagsfall ska göra detta och då efter särskild motiverad begäran från den andra MS. Att vidimera samtliga handlingar skulle leda till en alltför stor administrativ arbetsbörda, se avsnitt 34.2.10 och punkten a) i artikel 40.1.</p>
Begäran om särskild administrativ utredning (art. 5.3)	<p>Vid bedrägerier, särskilt om det gäller fingerade eller fiktiva transaktioner, är en begäran om uppgifter enligt artikel 5 inte alltid tillfyllest för att få tillräckligt med bevismaterial. Det finns därför en möjlighet att begära att en MS inleder en särskild undersökning. Om den tillfrågade MS inte anser detta nödvändigt ska den begärande MS underrättas omedelbart.</p>
Rätt att vägra medverka (art. 40)	<p>Den tillfrågade MS har rätt att under vissa förutsättningar vägra genomföra undersökningar eller vidarebefordra uppgifter, se avsnitt 34.2.10.</p>
34.2.3 Tidsfrister (artikel 8–10)	
Tre månader	<p>Huvudregeln är att information ska lämnas så snart som möjligt, dock senast tre månader efter det att begäran mottogs.</p>
En månad	<p>Har tillfrågade myndigheten redan tillgång till uppgifterna är svarsfristen en månad.</p>
Annan svarstid	<p>MS kan sinsemellan komma överens om andra svarstider i särskilda fall. CLO/HK har ingått sådana överenskommelser i fall av karusellbedrägerier eller andra komplicerade fall med Storbritannien, Nederländerna, Italien och Belgien.</p>
Kan inte svara i föreskriven tid	<p>Om den tillfrågade MS inte kan svara inom den föreskrivna tiden är den skyldig att utan dröjsmål underrätta den begärande MS, om skälen till att tidsfristen inte kan iakttas, och att ange när svar kommer att lämnas.</p>

34.2.4 Närvaro vid de administrativa myndigheterna och medverkan i administrativa utredningar (artikel 11)

Närvaro vid SKV av tjänstemän från en annan MS och deras deltagande vid administrativa utredningar har, av såväl EU-kommissionen som MS, ansetts vara av mycket stort värde, särskilt när det

- finns tecken som tyder på gränsöverskridande oegentligheter,
- finns tecken som tyder på bedrägerier av betydande omfattning i en eller flera MS och där ärendets komplicerade karaktär gör det önskvärt att någon tjänsteman närvarar, eller
- är fråga om ärenden som snart ska preskriberas och där undersökningen skulle kunna påskyndas om någon tjänsteman närvarar.

Medverkan är inte beroende av om den skattskyldige ger sitt medgivande.

En medverkande tjänsteman ska ha en skriftlig fullmakt i vilken hans officiella behörighet anges.

Beslut om närvaro/medverkan fattas av CLO-ansvarig på HK, som också utfärdar fullmakten. Underrättelse till det andra landet sker också via CLO/HK.

34.2.5 Simultana kontroller (artikel 12 och 13)

Simultan kontroll innebär att två eller flera stater kommer överens om att, var och en inom sin egen jurisdiktion, granska en eller flera personer (såväl fysiska som juridiska) som är av gemensamt intresse.

En medverkande tjänsteman ska ha en skriftlig fullmakt som utvisar hans officiella behörighet.

Beslut om närvaro/medverkan fattas av CLO-ansvarig på HK, som också utfärdar fullmakten. Underrättelse till deltagande MS sker också via CLO/HK.

34.2.6 Begäran om delgivning (artikel 14–16)

Begäran om administrativ delgivning kan avse alla handlingar och beslut som avser tillämpningen av mervärdesskattelagstiftningen.

Handräckning med delgivning innebär att person i annat land kan delges handlingar i skatteärende genom medverkan av myndighet i det landet eller genom postdelgivning.

Beslut om delgivning fattas av CLO-ansvarig på HK, Begäran görs på särskild standardblankett via CLO/HK.

Resultatet av delgivningen meddelas begärande MS på särskild standardblankett via CLO/HK

34.2.7 Informationsutbyte utan föregående begäran

Spontant kontrolluppgiftslämnande måste, enligt såväl EU-kommissionens som MS:s mening, utnyttjas i allt större grad för att på ett effektivt sätt kunna bekämpa skattefusket. Kravet på en ökning av det spontana informationsutbytet ska naturligtvis inte innebära nya åligganden för den skattskyldige eller oproportionalerlig administrativ arbetsbörda för SKV (artikel 21).

Standardblankett (art. 6)

Informationen ska i möjligaste mån lämnas med hjälp av det EU-gemensamma standardformuläret SCAC 2004, se bilaga 9. En särskild handbok har tagits fram inom EU som hjälp till hur blanketten ska fyllas i, se bilaga 10.

34.2.7.1 Automatiskt och strukturerat automatiskt informationsutbyte (artikel 17)

För att öka möjligheterna att upptäcka och förhindra bedrägerier i den gemenskapsinterna handeln måste ett informationsutbyte ske av annat än uppgifterna i VIES. Enligt EU-kommissionens uppfattning förekommer detta alltför sällan, trots att de flesta MS stöder idén om ett intensivare utbyte av relevant information. För att förbättra möjligheterna att upptäcka och förhindra bedrägerier vid EG-handel bör, enligt EU-kommissionen, MS automatiskt utbyta information i åtminstone följande fall:

- a) Situationer där beskattningen ska ske i mottagande MS och kontrollsystemets effektivitet är helt och hållet beroende av uppgifter som lämnas av ursprungsstaten.

Exempel

Gemenskapsintern omsättning av nya transportmedel (landfordon, fartyg och flygplan) eller distansförsäljning (främst postorderförsäljning) som inte beskattas i ursprungsstaten.

Informationsutbyte om försäljning av nya transportmedel sker för närvarande kvartalsvis med i stort sett alla MS. SKV, Särskilda skattekontoret har huvudansvaret för detta informationsutbyte.

- b) Situationer där det finns en misstanke om bedrägeri i annan MS.

Exempel

Gemenskapsinterna tjänster av förmodat oegentlig karaktär (t.ex. tjänster som inte faktureras de verkliga mottagarna)

eller större misstämning mellan redovisad gemenskapsintern omsättning och gemenskapsinterna förvärv.

c) Situationer som generellt sett utgör en större risk för bedrägerier eller undanhållande av skatt i den andra medlemsstaten.

Exempel

- Potentiella fågel Fenix-företag (dvs. kortlivade företag som under sina första verksamhetsår har stor gemenskapsintern omsättning av varor och tjänster till kunder i annan MS).
- Återbetalning av moms till företagare inom EU som inte är etablerad i Sverige (dvs. enligt åttonde momsdirektivet).
- Momsregistrering av en näringsidkare med fast etablering i en annan MS.

Informationsutbytet om momsåterbetalningar enligt det åttonde momsdirektivet görs för närvarande en gång per år. SKV, Särskilda skattekontoret har huvudansvaret för detta informationsutbyte. SKV skickar information till alla MS och brukar i regel få sådan från en handfull.

Syftet är att

- ge information att ett företag, inom ramen för verksamheten, besökt en annan MS och därmed eventuellt borde redovisa någon form av EG-handel, samt
- utgöra underlag för kontroll att avdrag inte gjorts för momskostnaden vid inkomsttaxeringen.

d) Situationer där det på en MS:s territorium har konstaterats bedrägerier som kan ha förgreningar i en annan MS.

Exempel

Bulvanföretag som har genomfört gemenskapsinterna transaktioner eller skattskyldiga som dömts för momsbedrägerier i samband med gemenskapsintern handel.

Art 17 1–3 p.

Dessa tankar uttrycks i direktivet med att automatiskt eller strukturerat automatiskt spontant informationsutbyte ska ske när

- beskattning ska ske i destinationslandet och kontrollsystemets effektivitet är helt och hållet beroende av att information lämnas av den ursprungliga MS (1 p.),
- en MS har skäl att tro att brott begåtts mot mervärdesskattelagstiftningen i en annan MS (2 p.), eller

- det finns risk för skattebortfall i den andra MS (3 p.).

Katalog med förslag

För närvarande pågår ett arbete inom EU att ta fram en katalog med olika kategorier av information som kan vara lämpliga att utbyta automatiskt (jfr artikel 18).

MS väljer omfattningen av utbytet

Det är upp till varje MS att besluta om och i vilken omfattning den ska delta i ett automatiskt informationsutbyte samt om det ska vara strukturerat eller inte. MS ska underrätta EU-kommissionen om sitt beslut (artikel 18 2 st.).

Korrigerig av KVR och SKD

I de fall den spontana kontrolluppgiften påvisat att det svenska företagets redovisning i KVR respektive skattedeklarationen (SKD) är felaktig måste korrigerig ske. Angående KVR och VIES, se avsnitten 5 och 34.3.

Information om trender

Att utbyta information om trender/förändringar vad gäller brottslighetens utövande är, enligt såväl EU-kommissionen som samtliga MS:s mening, ett mycket viktigt instrument. Man har därför beslutat att, i vart fall kvartalsvis, utbyta sådan information. En särskild blankett och handbok har också tagits fram.

34.2.7.2 Övrigt spontant informationsutbyte (artikel 19)

Inkommande spontan KU

Inkommande spontan kontrolluppgift (KU) är ofta av sådan natur, att de kan vara av speciellt intresse för SKV. De bör därför behandlas och utvärderas med förtur. I övrigt hanteras den på samma sätt som en nationell KU.

Om det vid handläggningen framkommer omständigheter, som kan vara av intresse för det andra landet, är det angeläget, att det sker en återrapportering till den sändande MS.

Korrigerig av KVR och SKD

I de fall en spontan KU påvisat att det svenska företagets redovisning i KVR respektive skattedeklarationen (SKD) är felaktig måste korrigerig ske.

Angående KVR och VIES, se avsnitten 5 och 34.3.

Utgående spontan KU

Spontan KU bör exempelvis lämnas när;

- Säljaren inte lämnat KVR.
- Beloppsuppgifter/VAT-nummer i KVR är felaktiga.
- Fråga är om tjänster och inte varor.
- Varorna aldrig har levererats eller har levererats till annat land inom eller utom EG.
- Registrering/beskattning ska ske i det andra medlemslandet.
- Registrering/beskattning ska ske i Sverige.

- Vid misstanke om undanhållande eller bedrägeri i det andra landet.
- För vissa typer av varor/tjänster eller verksamheter (t.ex. ”karusellvaror” och Fenix-företag).
- Vid s.k. distansförsäljning.
- Uppgift finns i VIES om att svensk köpare förvärvat varor, men VAT-nummer är ogiltigt eller avregistrerat.
 - Köparen är inte registrerad för moms under aktuellt kvartal, köparen är i konkurs/likvidation eller bolaget är fusionerat/avregistrerat hos PRV.
 - Återrapportering av uppgifter om ogiltiga och avregistrerade VAT-nummer sker dock med automatik i VIES-systemet till samtliga MS.

34.2.8 Utbyte med land utanför EU (artikel 36)

Uppgift från tredje land (art. 36.1)

Rådsförordningen 218/92 gav inte utrymme för något informationsutbyte med land utanför EU (tredje land). Vid momsbedrägerier med anknytning till import- eller exporttransaktioner kan hjälpmedlen inom ramen för tullsamarbetet naturligtvis utnyttjas. Detta är dock i många fall otillräckligt, t.ex. vid bedrägerier inom tjänstesektorn eller bedrägerier som begås inom gemenskapen och bevisningen finns i tredje land.

Den nya förordningen ger nu en rättslig grund för vidarebefordran till alla medlemsstater av uppgifter som, inom ramen för ett bilateralt avtal, erhållits från tredje land till en annan MS.

Uppgift till tredje land (art. 36.2)

Den ger också en rättslig grund att vidarebefordra uppgifter, som erhållits inom ramen för förordningen, till tredje land, om den behöriga myndighet som lämnat uppgiften ger sitt medgivande. Allt under förutsättning att det tredje landet förbundit sig att ge bistånd för insamling av material till styrkande av oegentligheter mot mervärdesskattelagstiftningen och att det inte strider mot nationella bestämmelser om överföring av personuppgifter.

För svenskt vidkommande aktualiserar detta bestämmelserna i 1 kap. 3 § 3 st. SekrL och 33–35 §§ PuL jämförd med 33 § SdbL. CLO/HK avgör om en personuppgift kan överlämnas.

34.2.9 Översättningar (artikel 38 och artikel 39 2 st.)

En begäran om bistånd och begäran om delgivning samt bifogade handlingar ska avfattas på det språk den tillfrågade respektive begärande MS kommit överens om. I vissa fall kan den tillfrågade myndigheten vilja ha översättning till det officiella språket eller ett

av de officiella språken i det egna landet. En sådan begäran ska vara motiverad. Begäran respektive tillstyrkan av begäran görs av CLO/HK.

Exempel

CLO/HK har kommit överens med CLO Finland om att informationsutbytet ska ske på engelska. Om SKV vill att, i ett specifikt fall, informationsutbytet ska ske på svenska måste en särskild motiverad begäran bifogas begäran om bistånd.

MS har inte rätt att begära ersättning för översättningskostnader utom vad gäller expertarvoden.

34.2.10 Begränsningar i samarbetet av annat än sekretesskäl (artikel 40)

Vägra bistånd

Den anmodade MS har rätt att vägra genomföra undersökningar eller vidarebefordra uppgifter, om

- detta innebär en oproportionerlig administrativ börda (1 a p.),
- den begärande myndigheten inte har uttömt de vanliga informationskällorna (1 b p.),
- lagstiftningen eller den administrativa praxisen i den tillfrågade MS inte tillåter SKV att utföra undersökningarna eller att inhämta eller använda uppgifterna för sina egna ändamål (2 p.),
- den berörda MS av juridiska skäl är förhindrad att lämna liknande information (3 p.), eller
- vidarebefordran av uppgifter skulle strida mot den allmänna ordningen eller leda till att en affärshemlighet, industriell hemlighet, yrkeshemlighet eller handelsprocess skulle röjas (4 p.).

Den tillfrågade MS måste meddela den begärande MS om skälen till att den motsätter sig begäran om bistånd. Är en MS förhindrad, i fall som avses i punkten 3, ska den tillfrågade MS även underätta EU-kommissionen.

34.2.11 Hur informationen får användas; Sekretess: internationellt samarbete m.m. (artikel 41)

Uppgifter, i alla former, som vidarebefordras i enlighet med förordningen är konfidentiella. Sekretessens omfattning avgörs utifrån mottagande MS interna bestämmelser och de bestämmelser som gäller för gemenskapens organ (artikel 41.1 1 st.).

Uppgifterna får användas för att fastställa beskattningsunderlaget, skatteuppbörden eller för kontroll av skatter i syfte att fastställa beskattningsunderlaget.

Skatter/avgifter som omfattas	<p>Utöver moms får den nya förordningen, enligt artikel 41.1 3 st. användas för att fastställa bl.a.</p> <ul style="list-style-type: none">– importtullar (dvs. tullar och avgifter samt vissa jordbruksavgifter och importavgifter rörande jordbruksprodukter),– exporttullar (dvs. tullar och avgifter samt vissa jordbruksavgifter och exportavgifter rörande jordbruksprodukter),– punktskatter på tobaksvaror, alkohol och alkoholhaltiga drycker,– inkomstskatt, och– förmögenhetsskatt. <p>Samarbetet med Tullverket regleras i förordningen (2003:1107) om tillämpningen av den nya rådsförordningen, där det bl.a. konstateras att Tullverket och SKV ska genom informationsutbyte och annan samverkan se till att det administrativa samarbetet med andra MS, i enlighet med den nya rådsförordningen, bedrivs på ett effektivt sätt.</p>
Skattebrotts-ärenden	<p>Informationen får även användas i skattebrottsärenden (artikel 41.1 4 st.). Det är irrelevant om ärendet handläggs av SBE eller av någon annan, t.ex. EBM. Bestämmelsens krav på att beakta svarandes och vittnens rättigheter kom till under behandlingen i rådsarbetsgruppen och tar främst sikte på rätten till skydd mot ”self incrimination”. I rådsarbetsgruppen diskuterades även att sätta in ordet ”efterföljande” framför uttrycket ”rättsliga förfaranden”. Så skedde emellertid inte eftersom man ville ha en mera allmän skrivning.</p>
Andra ändamål	<p>Den nya förordning öppnar för i princip vilken användning som helst av informationen (artikel 41.3). Förutsatt att informationen får användas för sådant ändamål i den tillfrågade MS. Handlingarna i ärendet måste utvisa att så är fallet.</p>
Vidarebefordran till tredje MS	<p>Det behövs inte längre något medgivande från uppgiftslämnande MS (X) för att mottagande MS ska skicka uppgiften vidare till annan MS (Y) (artikel 41.4). Däremot ska uppgiftslämnande MS (X) underrättas innan uppgiften lämnas vidare till MS (Y).</p> <p>En uppgiftslämnande MS kan alltid i förväg begära att dess faktiska samtycke ska inhämtas innan informationen lämnas vidare till annan MS. För svenskt vidkommande ska sådan begäran göras endast undantagsvis. Det är CLO/HK som beslutar om detta.</p>
Inskränkningar i sekretessen; Hinder för utbyte av personuppgifter	<p>Flera MS har haft svårigheter att utbyta personuppgifter på grund av restriktioner i den nationella lagstiftningen, vilket försvårat informationsutbytet. Därför föreskrivs nu en skyldighet för MS att begränsa räckvidden av interna bestämmelser som kan verka menligt på informationsutbytet (artikel 41.1 5 st.). För svenskt vidkommande har redan vidtagits erforderliga begränsningar ge-</p>

nom lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet (SdbL), se bl.a. 3 kap. 1–4 §§ SdbL jämförda med 23–27 §§ PuL.

34.2.12 Kommunikationskyldighet med den som berörs

I 9 § LÖHS finns en bestämmelse om underrättelseskyldighet som har följande lydelse:

”I fall då svensk myndighet, efter begäran från utländsk myndighet eller i anledning av vad som framkommit vid revision eller annan granskning, till utländsk myndighet översänder uppgift rörande skatt ska uppgiften även tillställas den som berörs därav för kännedom. I sådan underrättelse ska anges till vilken utländsk myndighet uppgiften översänts. Underrättelse enligt första stycket får underlåtas, om underrättelsen är uppenbart obehövlig eller om det kan befaras att underrättelsen skulle försvåra genomförandet av utländsk myndighets utredning eller beslut i skatteärende.”

Bakgrunden till detta lagrum är en bestämmelse i artikel 4.3 i Europaråds- och OECD-konventionen. Motsvarande regel finns även i vissa andra länders interna lagstiftning. Bestämmelsen har tillkommit för att skydda den granskade personens integritet. Som framgår av lagtexten är underrättelseskyldigheten inte obligatorisk. Underrättelsen till den berörde kan underlåtas, om den anses som uppenbart obehövlig eller om den kan äventyra eller försvåra utredningen för den utländska myndigheten.

Det åligger CLO/HK att tillse att underrättelseskyldigheten fullgörs och att avgöra om underlåtelse kan ske.

34.2.13 Informationsutbyte:bevismaterial (artikel 42)

Intyg, underrättelser, handlingar, vidimerade kopior och alla upplysningar som tjänstemän vid den tillfrågade myndigheten erhållit och vidarebefordrat till den begärande MS kan åberopas som bevismaterial av den begärande MS:s behöriga instanser, på samma sätt som motsvarande nationella handlingar. För svenskt vidkommande är bestämmelsen irrelevant då vi tillämpar fri bevisprövning och inte har några formella begränsningar i användningen av bevis som inhämtats från annan MS.

34.3 VAT Information Exchange System – VIES

Företag med EG-handel ska lämna en periodisk sammanställning (kvartalsredovisning, KVR) för varje kalenderkvartal med uppgift om företagets totala värde av varuleveranser till varje köpare.

Köparens VAT-nummer ska också anges. Se avsnitt 5. Varje medlemsstat ska lämna denna information till var och en av de övriga MS inom tre månader efter utgången av det kvartal som uppgifterna avser. Informationsöverföringen sker inom ramen för det datoriserade informationssystemet (VIES).

Informationsutbytet möjliggör en kontroll av att de varuleveranser som inte har beskattats hos säljaren i stället förvärvsbeskattats hos köparen. Kontrollinformationen är tillgänglig i tre olika nivåer. VIES har kompletterats med ytterligare funktioner under 2002.

Nivå 1 avser det sammanlagda värdet av varuleveranser per köpare för ett visst kvartal. Nivå 2 avser det sammanlagda värdet av varuleveranser per säljare för en viss köpare och ett visst kvartal. Om informationen på nivå 2 inte bedöms vara tillräcklig vid momskontrollen kan en begäran om kontroll på fakturanivå sändas till den andra MS (artikel 5 i den nya rådsförordningen 1798/2003). Förfrågan sänds till den andra MS via behörig myndighet, se avsnitt 34.1 och 34.2

I VIES finns också möjlighet att kontrollera om ett visst VAT-nummer är giltigt eller inte.

34.4 Central Liaison Office (CLO)

Av 1 § förordningen (2003:1107) om tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 1798/2003 om administrativt samarbete (den nya rådsförordningen) framgår att SKV:s huvudkontor utgör det centrala kontaktkontor som enligt artikel 3.2 i den nya rådsförordningen har huvudansvaret för kontakterna med andra MS. Det centrala kontaktkontoret motsvarar den samordningsfunktion som i rådsförordningen 218/92 hade beteckningen CLO – Central Liaison Office. Det centrala kontaktkontoret kallas alltså CLO och ansvarar bl.a. för

- kontakter med andra EU-länder och EG-kommissionen
- deltagande i vissa arbetsgrupper och kommittéer knutna till EG-kommissionen
- VIES-informationen på nationell nivå och användningen av denna för skattekontroll
- det administrativa samarbetet på momsområdet som sker med stöd av rådsförordningen 1798/2003, se avsnitten 34.1 och 34.2.

Den nya förordningen öppnar möjligheter till decentralisering av ”behörigmyndighetsfunktionen”, jfr avsnitt 34.2.1.